

Hugo Bouter

Werkers in de dienst van de koning

'De zonen van Sela, de zoon van Juda, waren: Er (...) en de geslachten van de linnenwevers van Bet-Asbea (...) Joas en Saraf die Moab hebben beheerst; en Jasubi-Lechem - dit zijn oude geschiedenissen. Zij waren de pottenbakkers, bewoners van Netaïm en Gedera; zij woonden daar bij de koning en stonden in zijn dienst'.

1 Kronieken 4:21-23

De kronieken van Juda, de koningsstam

Velen hebben helaas de gewoonte om bij het dagelijks bijbellezen de geslachtsregisters van 1 Kronieken over te slaan. Wij hebben in deze hoofdstukken echter niet te maken met een dorre opsomming van namen, want de naamlijsten worden telkens afgewisseld met interessante bijzonderheden die de kroniekschrijver weet te verhalen. Zo vinden wij in ditzelfde hoofdstuk het belangwekkende gebed van Jabes (4:10), terwijl het volgende hoofdstuk spreekt over de kracht van het gebed in de strijd tegen de Hagarenen (5:20). Elders vinden wij waardevolle opmerkingen over de eredienst en details uit het familieleven van de Israëlieten en de geschiedenis van de stammen. Zo lezen wij in 1 Kronieken 4:21-23 over een bepaalde tak van de zonen van Sela, die als linnenwevers en pottenbakkers werkzaam zijn geweest. Aan deze paar verzen willen wij nu aandacht besteden, vanwege de geestelijke lessen die aan beide beroepen kunnen worden verbonden en ook vanwege de vermelding dat deze Selanieten 'bij de koning woonden en in zijn dienst stonden'.

In dit verband is het ook van belang te letten op het grote doel van de geschiedschrijving in deze hoofdstukken: het gaat uiteindelijk om de persoon van David, de man naar Gods hart, de koning bij de gratie Gods. David is degene die centraal staat in 1 Kronieken. In de registers wordt dan ook de meeste aandacht geschonken aan de koningsstam Juda (hst. 2-4), en de bevolking van Jeruzalem (hst. 9). De stam Levi neemt eveneens een belangrijke plaats in (hst. 6 en 9), maar dit past ook heel goed in het kader van dit boek. Want David treedt hier op als priester-koning en hij fungeert als wetgever voor de Levieten. Wij mogen David in al deze opzichten zien als een type van Christus, de ware Koning-Priester, die Zijn volk met wijsheid regeert en het ook voorgaat in de eredienst. Hij leidt ons in onze aanbidding in geest en waarheid. Hij heft te midden van de Gemeente een eeuwigdurend loflied aan (Joh. 4:23-24; Fil. 3:3; Hebr. 2:12; 13:15; 1 Petr. 2:5; Openb. 1:5-6).

Medewerkers van de koning

Het is dus wel een aantrekkelijke gedachte om bij 'de koning' van 1 Kronieken 4:23 speciaal aan koning David te denken, hoewel dit vers evenzeer van toepassing zal zijn geweest op zijn opvolgers. Uit 1 Kronieken 27:25-31 weten wij dat David uitgestrekte bezittingen had: landerijen, voedselvoorraden, levende have. Op de koninklijke domeinen zullen ongetwijfeld ook handwerkers bezig geweest zijn, onder andere om te voorzien in de behoefte aan linnengoed en aardewerk. De meeste oudere vertalingen geven de plaatsnamen Netaïm en Gedera letterlijk weer, zodat de indruk wordt gewekt dat de pottenbakkers hun domicilie hadden bij de koninklijke 'plantages' en 'tuinen' (1 Kron. 4:23). Misschien gold dit ook van de linnenwevers die in vers 21 worden genoemd. Het is onduidelijk of vers 23 terugslaat op alle nakomelingen van Sela, of alleen op degenen die in vers 22 worden genoemd. Enkelen van hen hebben een hoge positie bekleed in Moab: Joas en Saraf hebben Moab beheerst.

Slaan deze oude geschiedenissen op de tijd dat Moab schatplichtig was aan koning David? Of hebben ze betrekking op een eerdere periode? De Joodse traditie legt verband met de geschiedenis van Ruth, die met Naomi terugkeerde naar Betlehem. De naam Jasubi-Lechem in vers 22 dient dan gelezen te worden als een korte zin: zij keerden terug naar Lechem, d.i. Bet-Lechem. Betlehem, het 'broodhuis', was de woonplaats van Boaz en de geboorteplaats van koning David. Ja, Christus Zelf, de grote Zoon van David, is hier geboren (Mi. 5:1; Matt. 2:4-6). Het is een goede zaak

daarheen terug te keren uit het vreemde land, en dan ook in dienst te staan van de koning die God heeft uitverkoren. Dat geldt ook in overdrachtelijke zin. Wanneer wij het 'broodhuis' hebben verlaten, d.i. de plaats waar God leven en overvloed geeft in Zijn nabijheid, dient er een werk van *herstel* plaats te hebben, zodat wij tot Hem terugkeren en ons leven opnieuw toewijden aan Hem en aan de Man van Zijn welbehagen.

De beide beroepen die hier worden genoemd, krijgen een bijzondere betekenis in het licht van het Nieuwe Testament. De *linnenwevers*, makers van fijn lijnwaad (byssus), doen ons denken aan het gereedmaken van het bruiloftskleed van blinkend, rein, fijn linnen door de bruid van het Lam (Openb. 19:7-8). Het fijne linnen spreekt van de rechtvaardige daden van de heiligen, dus van de goede werken die God tevoren voor ons heeft bereid, opdat wij daarin zouden wandelen (Ef. 2:10). Het bruiloftskleed wordt nu reeds geweven, doordat Gods kinderen ingetogen, rechtvaardig en godvruchtig leven in de tegenwoordige eeuw (Tit. 2:12). In die zin zijn alle gelovigen dus werkzaam als 'linnenwevers' en komt het erop aan dat wij trouw worden bevonden in de dienst van 'de Koning', de Heer Jezus Christus¹.

Het beroep van de *pottenbakker* tekent een ander aspect van onze verantwoordelijkheid, waarmee met name ouders en opvoeders te maken hebben. Zoals leem in de hand van de pottenbakker, zo zijn wij allen in Gods hand (Jer. 18:6). God doet met ons naar Zijn welbehagen en Hij vormt ons voor de taak waartoe Hij ons heeft bestemd. Deze beeldspraak komt ook voor in het Nieuwe Testament. De gelovigen zijn 'vaten van de barmhartigheid', die God tevoren tot heerlijkheid heeft bereid (Rom. 9:23). Dat is onze positie in Christus. En wat onze praktijk betreft, dienen wij 'vaten' te zijn waaraan God een welgevallen heeft, 'vaten tot eer van de Meester, tot alle goed werk toebereid' (2 Tim. 2:21). God is voortdurend bezig om ons te vormen en ons te polijsten tot vaten die aan Zijn gedachten beantwoorden. Als de grote Boetseerder is Hij met ons bezig en vormt Hij ons naar Zijn wil. Gelovige ouders en opvoeders mogen dit voorbeeld navolgen en de hun toevertrouwde kinderen vormen tot 'vaten' die bruikbaar zijn voor de Heer. Dat gebeurt door hen op te voeden in de tucht en vermaning van de Heer (Ef. 6:4), door hen rekening te laten houden met de goddelijke rechten en wensen van Christus. Wij weten dat dit

¹ Als christenen roepen wij Hem niet aan als onze *Koning*, maar als onze *Heer*. Christus is het Hoofd van de Gemeente en de Heer en Meester van iedere individuele gelovige, maar Hij is de Koning van Israël en van de hele aarde (vgl. Joh. 1:50 en 20:28).

alleen mogelijk is in grote afhankelijkheid van de Heer, in nauwe gemeenschap met Hem. Is het niet treffend dat in 1 Kronieken 4:23 wordt vermeld van de pottenbakkers, dat zij 'bij de koning woonden en in zijn dienst stonden'?

Dit laatste is trouwens een algemeen beginsel dat op ons allemaal van toepassing is. Het Nieuwe Testament roept ons ertoe op met een voornemen van het hart bij de Heer te blijven en te volharden in Zijn dienst (zie o.a. Hand. 11:23; 1 Kor. 4:1-4; Kol. 4:17; 2 Tim. 4:5). Het is enerzijds een groot voorrecht in de nabijheid van de Heer te mogen leven, maar anderzijds is het een grote verantwoordelijkheid. Wij mogen bij Hem wonen, wij mogen verblijven in Gods huis tot in lengte van dagen, Zijn liefelijkheid aanschouwen in Zijn tempel en Zijn gemeenschap smaken doordat wij als aanbidders tot Hem mogen naderen. Maar het is duidelijk dat dit ook *verplichtingen* schept. De Heer wil dat wij Hem trouw zullen dienen, dat wij Zijn gezag over ons leven erkennen en onszelf geheel en al ter beschikking van Hem zullen stellen. In de dienst van 'de Koning' te zijn, voor Zijn aangezicht te staan, brengt onvoorwaardelijke gehoorzaamheid aan Zijn gezag met zich mee.

Wanneer wij bij 'de koning' speciaal aan David denken, zijn er veel voorbeelden te noemen van mensen die bij hem woonden en in zijn dienst stonden. Een van de mooiste voorbeelden is wel dat van de helden van David, die in de nood van hun leven de toevlucht tot hem namen en zich bij hem volkomen veilig wisten (1 Sam. 22:1-2, 23). Nadat zij zich bij hem hadden gevoegd, werd David hun aanvoerder. Zij stonden voortaan in zijn dienst en zij deelden zowel in zijn verwerping als in zijn verhoging. Zo is het ook met ons: wij zijn nu verbonden met de Heer, die door de wereld is verworpen. Wij staan onder Zijn gezag, en bij Zijn wederkomst zullen wij delen in Zijn heerlijkheid. Een ander treffend voorbeeld is dat van Mefiboset, over wie koning David zich ontfermde. David bracht hem bij zich te Jeruzalem, en hij at aan zijn tafel als een van de zonen van de koning. Zo zijn wij, die van nature dode zondaars waren, door Gods goedheid in de directe tegenwoordigheid van de grote Koning gebracht. Wij mogen wonen in Zijn huis, in Zijn tempel, in Zijn stad. Wij mogen aanzitten aan de tafel van de Heer, zoals Mefiboset aanzat aan de tafel van koning David (2 Sam. 9:11-13). Hoge voorrechten zijn ons geschonken; wij zijn met weldaden overladen. Laten wij dit niet vergeten en onszelf volkomen toewijden aan de dienst van de Heer, die ons heeft gekocht met de prijs van Zijn bloed.

Oude Sporen 2017

